

N DERLANDS
R GISTER
G RECHTELIJK
D SKUNDIGEN

J A A R V E R S L A G 2 0 2 0

VOORWOORD

Het jaar 2020 stond in het teken van het coronavirus en leverde voor ons allen uitdagingen op. Thuiswerken werd de norm en hoewel dat voor de meeste medewerkers minder reistijd met zich meebracht en meer vrijheid om de dag in te delen, was de balans werk-privé met de nodige rustpunten soms lastig te vinden. Het was goed dat met behulp van digitale vergadermogelijkheden het werk zoveel mogelijk kon worden voortgezet, maar het gebrek aan fysieke aanwezigheid en het beperkte sociale contact is als een gemis ervaren.

Ook hebben we in 2020 afscheid genomen van de heer prof. dr. J.W. (Ko) Hummelen als lid van het College gerechtelijk deskundigen. De heer Hummelen was sinds 1 maart 2014 actief als gerechtelijk deskundige lid in het College. Met zijn achtergrond als forensisch psychiater heeft hij een belangrijke bijdrage geleverd bij de inrichting en groei van het NRGD. Het NRGD is de heer Hummelen hier zeer dankbaar voor.

Ondanks dit bijzondere jaar hebben wij als NRGD onze doelen gehaald. Dank aan alle medewerkers die er, ondanks alle veranderingen in de gebruikelijke manier van werken, in geslaagd zijn toch alle voorgenomen werkzaamheden tot een goed einde te brengen. Graag neem ik u in dit jaarverslag mee in wat het NRGD in 2020 heeft bereikt.

We bestaan inmiddels ruim 10 jaar en wilden met iedereen die daaraan heeft bijgedragen tijdens een symposium in 2020 stil staan bij wat er is bereikt. Dat feestje ging niet door, maar dat organiseren we graag alsnog op 4 november 2021. Hopelijk zie ik u dan in goede gezondheid.

Eric Bakker, Voorzitter College gerechtelijk deskundigen

Dit jaarverslag biedt een overzicht op hoofdlijnen. Voor aanvullende informatie kunt u terecht op www.NRGD.nl. Daar kunt u zich ook aanmelden voor de NRGD-nieuwsbrief.

OVER HET NRGD

Het Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen (NRGD) versterkt de kwaliteit van de inbreng van gerechtelijk deskundigen in Nederland en daarbuiten. Het normeert deskundigheidsgebieden, signaleert en geeft advies. Ook stimuleert het NRGD de kennisuitwisseling tussen forensische wetenschap en recht.

Het NRGD verbindt de forensische wetenschap en de rechtspraak. Het NRGD stelt kwaliteitsnormen op voor deskundigheidsgebieden en toetst experts. Gecertificeerde deskundigen dragen bij aan een zorgvuldige en betere rechtspraak. Zo biedt het NRGD kwaliteitswaarborgen bij de inzet van forensische kennis, van DNA tot gigabyte en van handschrift tot vuurwapen. Kwaliteit blijft op peil door nationale en internationale kennisdeling, signalering, certificering en accreditatie. Ook daarvoor zet het NRGD zich in.

Resultaten en nieuwe ontwikkelingen 2020:

- Deskundigheidsgebied DNA is herzien en uitgebreid met verwantschapsonderzoek en activiteitsniveau
- Deskundigheidsgebied Schotresten is genormeerd
- Normenkader FPPO is aangepast en bijgesteld
- Project Ad Hoc deskundigheid is afgerond en geïmplementeerd
- Convenant gesloten met de Nederlandse Vereniging van Medisch Specialistische Rapportage (NVMSR)
- Traject wettelijke uitbreiding naar het bestuurs- en civiel recht van start
- Intensivering samenwerking Politie, OM en Advocatuur
- Jaarlijkse NRGD-kwaliteitsbijeenkomst: onderwerp Ketensamenwerking

RESULTATEN 2020

Cijfers

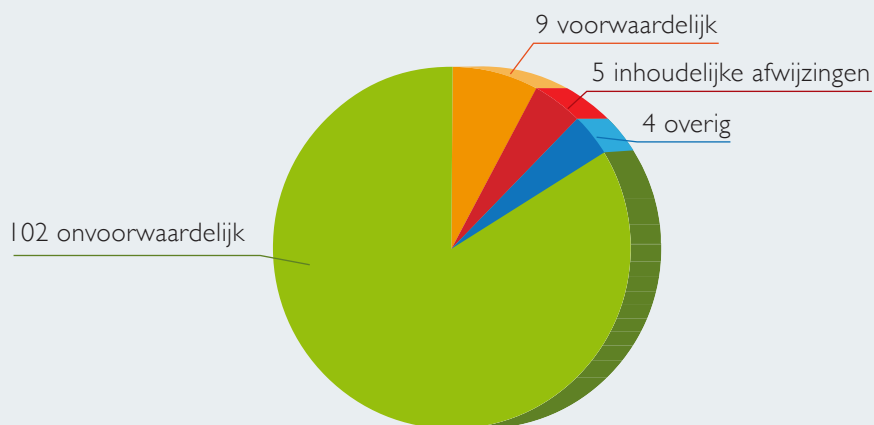
Tussen 2010 en 2020 kreeg het NRGD circa 2100 aanvragen voor (her-)registratie als forensisch deskundige. In 2020 deed het NRGD 171 aanvragen af, verdeeld over 10 deskundigheidsgebieden. Over de deskundigheidsgebieden heen werden in 2020 7 aanvragen op inhoudelijke gronden afgewezen.

Het grootste deel van de aanvragen betrof registratieverzoeken op het deskundigheidsgebied Forensische Psychiatrie, Psychologie en Orthopedagogiek (FPPO). Dat deskundigheidsgebied ontving 154 aanvragen, waarvan 5 aanvragen op inhoudelijke gronden werden afgewezen. Er werden 120 aanvragen om herregistratie ontvangen. Bij 9 FPPO-aanvragen leidde het ingediende verzoek om herregistratie tot een voorwaardelijke registratie.

Doorlooptijd

De gemiddelde doorlooptijd van een aanvraag bedroeg in 2020 2,5 maanden.

FPPO herregistraties:

Bezwaar, beroep en klachten

In 2020 ontving het NRGD 4 bezwaarschriften en zijn 4 bezwaren afgehandeld. 3 bezwaren werden ongegrond verklaard en 1 bezwaarschrift is gegrond verklaard waarna een voorwaardelijke registratie is afgegeven. In 2020 zijn 3 klachten binnengekomen en informeel afgehandeld.

Certificering en registratie

- Deskundigheidsgebied DNA is herzien (bronniveau) en uitgebreid met verwantschapsonderzoek en activiteitsniveau
- Deskundigheidsgebied Schotresten is genormeerd
- Beoordelingskader FPPO is aangepast en bijgesteld
- Start herziening deskundigheidsgebied Handschrift
- Normering Forensisch Medisch Onderzoek (FMO)
- Onderzoek normeren Forensische Accountancy
- Convenant gesloten met de Nederlandse Vereniging van Medisch Specialistische Rapportage (NVMSR)

Deskundigheidsgebieden

Sinds de oprichting in 2010 heeft het NRGD in overleg met deskundigen uit de praktijk tien deskundigheidsgebieden genormeerd:

- Forensische Psychiatrie, Psychologie en Orthopedagogiek met twee deelgebieden
- DNA-analyse en interpretatie (bronniveau, verwantschapsonderzoek en activiteitsniveau)
- Handschriftonderzoek
- Verdovende Middelen met twee deelgebieden
- Toxicologie
- Forensisch Wapen- en Munitieonderzoek
- Toetsing aan de Wet Wapens en Munitie
- Forensische Pathologie
- Digitaal Forensisch Onderzoek met zes deelgebieden
- Rechtspsychologie (*Legal Psychology*) met drie deelgebieden
- Schotresten met twee deelgebieden

In 2020 werkte het NRGD verder aan de normering van het deskundigheidsgebied Forensisch Medisch Onderzoek (FMO) en daarnaast is gestart met de inventarisatie van het deskundigheidsgebied Forensische Accountancy.

NRGD in tijden van Covid-19

Ook in 2020 heeft de ontwikkeling van het NRGD niet stilgestaan. Ondanks de nodige improvisatie en omschakeling die nodig was door de plotselinge thuiswerk-'situatie' is het NRGD erin geslaagd om het register verder te vullen met deskundigen. Dat dit de nodige aanpassingen heeft vereist, mag duidelijk zijn. Een van deze aanpassingen is de zogenaamde coulance-regeling die het NRGD heeft ingesteld. Daarmee werd het mogelijk dat deskundigen die vanwege de corona-maatregelen niet op tijd konden voldoen aan de herregistratie-eisen uitstel hebben gekregen. Daarnaast is in zeer korte tijd de toetsingsprocedure vrijwel volledig omgezet, van een fysieke bijeenkomst naar een digitale toetsing.

Ook de overgang naar een nog verder geïntegreerd en beveiligd zaakgericht systeem om aanvragen mee te verwerken, inclusief een bijpassende vergadertool, droeg bij aan het behalen van de doelstellingen voor 2020 in tijden van Covid-19.

Verder is ook op het gebied van beleid progressie geboekt. Er werden nieuwe deskundigheids(deel)gebieden opengesteld voor registratie of genormeerd, bestaande normenkaders werden

doorontwikkeld en het Project ad-hoc-deskundigheid werd afgerond. Ook is het visitatietraject met de NVMSR opgestart en is het erkenningenbeleid doorontwikkeld.

Eén deskundigenregister voor de gehele rechtspraak

Al langere tijd werkt het NRGD toe naar één register voor de gehele rechtspraak. Net als in het strafrecht bestaat ook in het bestuurs- en civiel recht de behoefte aan geschikte deskundigen die hun vak verstaan. Omdat het NRGD alleen een wettelijke borging voor het strafrecht heeft in het wetboek van strafrecht, is daarvoor een wetswijziging vereist. Vooruitlopend op die wetswijziging is in 2020 een convenant gesloten met de Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage (NVMSR). Dit convenant richt zich in afstemming met het Departement op het opnemen van medisch specialisten die optreden in het bestuurs- en civiel recht.

Daarnaast is het traject voor een wettelijke uitbreiding in 2020 formeel gestart. In het verlengde daarvan is in 2020 ook gestart met de inventarisatie voor normering van het deskundigheidsgebied Forensische Accountancy, waarbinnen deskundigen ook met regelmaat optreden in andere rechtsgebieden dan alleen het strafrecht. Andere gebieden waar ook geen duidelijke grens tussen rechtsgebieden bestaat, zijn de deskundigheidsgebieden Handschrift en Digitaal onderzoek.

Inventarisatie-onderzoek voor het normeren van Forensische Accountancy

Het aandeel financieel-economische delicten in de Nederlandse misdadaadcijfers neemt toe. Denk aan diverse soorten fraude, witwassen en valsheid in geschrifte. Steeds vaker, ook in het strafrecht, wordt een beroep gedaan op deskundigen met financieel-economische deskundigheid zoals een forensisch accountant.

Voor een eerdere normering van Forensische Accountancy bleek het in 2013 nog te vroeg. In april 2020 heeft het NRGD de verkenning naar de mogelijkheden om het deskundigheidsgebied Forensische Accountancy te normeren opnieuw opgepakt. Hiervoor is het NRGD in gesprek met OM, Rechtspraak, Advocatuur, de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en private partijen, waaronder de zogenaamde Big Four-kantoren om in kaart te brengen waar de grenzen en de moeilijkheden van dit deskundigheidsgebied liggen. Het NRGD heeft het voornemen om het deskundigheidsgebied Forensische Accountancy eind 2021 open te stellen voor registratie.

Forensisch Medisch Onderzoek

Sinds januari 2019 is de nieuwe opleiding Forensisch Medisch Onderzoek (FMO) gestart. Het NRGD ontwikkelt in consultatie met het veld een normenkader. In 2020 zijn hier grote stappen in gemaakt en is het opstellen van dit normenkader in de afrondende fase. Het streven is om vanaf medio 2021 het register ook voor deze deskundigen open te stellen. Parallel daaraan heeft het NRGD de intentie om de nieuwe opleiding te erkennen, zodat de opleidingen niet dubbel getoetst hoeven te worden. Hiervoor dient de opleiding wel eerst gevisiteerd te zijn door een onafhankelijke commissie.

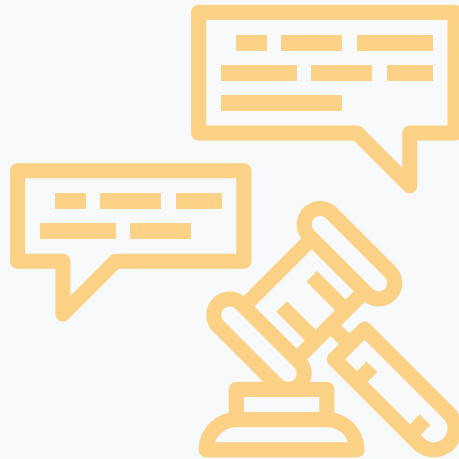
Herziening en uitbreiding DNA

Na een lang en intensief traject met diverse partijen uit binnen- en buitenland is in 2020 het deskundigheidsgebied DNA – bronniveau herzien. Door die wijzigingen kan een groter aantal deskundigen in aanmerking komen voor registratie binnen dit deskundigheidsgebied. Daarnaast is het deelgebied Verwantschapsonderzoek toegevoegd. Het deelgebied Activiteitenniveau is in 2020 ook genormeerd en zal begin 2021 worden opengesteld voor registratie.

Schotresten

In 2020 is het deskundigheidsgebied Schotresten (ook wel GSR, Gun Shot Residue genoemd) genormeerd. Dit is, mede vanwege verschillen in visie op vereiste competenties, niet zonder slag of stoot gegaan. Begin 2021 zal het gebied worden geopend, waarna deskundigen zich kunnen aanmelden voor opname in het register.

ADVISERING

Ad Hoc deskundigheid in strafzaken

Eind 2016 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid het NRGD gevraagd een oplossing te vinden voor de borging van de kwaliteit en vindbaarheid van zowel de deskundigen die werkzaam zijn in kleine (deel)deskundigheidsgebieden als de super gespecialiseerde deskundigen.

Deze, zogenaamde, Ad Hoc-deskundigen zullen meestal buiten de directe werking van het NRGD blijven, omdat hun vakgebied te specialistisch is en/of dusdanig weinig deskundigen bevat dat het niet te omlijnen valt ten behoeve van opname in het NRGD.

In 2020 is binnen het Project Ad Hoc deskundigheid in strafzaken een vijftal instrumenten beschikbaar gesteld. Met behulp van het Overzicht Deskundigenorganisaties is het voor een opdrachtgever eenvoudiger een geschikte deskundige te vinden. Vervolgens kan met behulp van de Benoemingsvragenlijst door de opdrachtgever worden beoordeeld of de potentiële deskundige daadwerkelijk geschikt is om de onderzoeksvraag te beantwoorden. De deskundige kan zich vervolgens met een E-learningmodule Strafrecht, welke met hulp van de SSR¹ is opgesteld, in korte tijd bekend maken met haar of zijn rol en verplichtingen als deskundige in het strafproces. De Rapportagerichtlijn biedt houvast bij het opstellen van een deskundigenrapportage en tot slot kan de Ad Hoc-deskundige via het NRGD ook om feedback op haar of zijn rapport vragen. De feedback wordt gegeven door een ervaren NRGD-toetser en richt zich - gezien de bijzondere aard van de kennis - niet zozeer op de vakinhoud, maar vooral op de logische consistentie en opbouw van het rapport.

De instrumenten zijn te vinden op de website van het NRGD: www.nrgd.nl/ad-hoc.

Advisering en kennisdeling

- De Forensisch Technische opsporing van de politie bestaat uit de Forensische Opsporing (circa 1500 medewerkers) en de snelgroeiende digitale opsporing (circa 1200 medewerkers). De samenwerking met de politie is geïntensiveerd. We delen hetzelfde doel. Van daaruit werken we aan concrete bouwstenen voor een kwaliteitssysteem. Het NRGD brengt kennis in hoe een forensisch kwaliteitssysteem te ontwikkelen en te borgen.

¹ SSR is het opleidingsinstituut van de rechtspraak en het Openbaar Ministerie

- ISO is een wereldwijde standaardiseringsorganisatie waarin landen vrijwillig samenwerken om internationale kwaliteitsstandaarden op te stellen. Nederland heeft hier veel belang bij en is dan ook een actieve deelnemer bij de ontwikkeling van forensische standaarden. OM, Politie, NFI en NRGD werken intensief samen. Dat werpt ook buiten dit overleg zijn vruchten af.
- De jaarlijkse NRGD-kwaliteitsbijeenkomst ging dit jaar over ketensamenwerking. Er werd uitgewisseld wat goed gaat, maar ook werden knelpunten benoemd.
- Het NRGD heeft een bijscholingscursus helpen organiseren voor meer dan 25 juristen van organisaties aangesloten bij KleinLef, een samenwerkingsverband van 40 'kleinere' overheidsorganisaties. Wat kan in het kader van het leveren van maatwerk bij besluitvorming?
- Het NRGD heeft input geleverd voor het concept Wetsvoorstel Open Overheid (WOO) en de herziening Kaderwet ZBO's. Voor de WOO heeft dat ertoe geleid dat alle registers worden uitgezonderd en we bijvoorbeeld geen op de persoon gerichte beoordelingsformulieren van individuele toetsingen hoeven te openbaren.
- De kennisuitwisseling met onder andere Politie, OM en Advocatuur is zichtbaar geïntensiveerd. Collegeleden hebben hiertoe noodzakelijke bruggen geslagen. Het NRGD is realistisch vanwege onze beperkte bevoegdheden, maar kan anderen ervan overtuigen dat inspanningen op kwaliteitsgebied uiteindelijk leiden tot een betere rechtsgang. Geen beleid zonder kwaliteit.

WODC rapport

Op verzoek van het WODC heeft onderzoeksbureau DSP-groep in 2020 een evaluatieonderzoek uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het NRGD. Een dergelijk onderzoek vindt eens in de vijf jaar plaats.

De evaluatie laat zien dat het NRGD - volgens het rapport - *“in belangrijke mate bij(draagt) aan het doel van de Wet deskundige in strafzaken om het vertrouwen in de rechtspraak te versterken door het realiseren van kwaliteitsverbeteringen in de forensische advisering. Zij heeft deze bijdrage geleverd door diverse deskundigheidsgebieden te normeren en een register in te richten waarin alleen deskundigen worden ingeschreven die voldoen aan de normen die door het College voor het desbetreffende vakgebied zijn vastgesteld.”*

Minister Grapperhaus:

'Uit de evaluatie blijkt dat het College er in geslaagd is een aantal belangrijke doelstellingen en ambities te realiseren. Zo is het deskundigheidsgebied Forensische Psychologie en Forensische Orthopedagogiek (FPPO) doorontwikkeld en is het College succesvol gebleken in het aantrekken van buitenlandse deskundigen binnen het NRGD-stelsel. Voorts is het gelukt om de registratietermijn van een deskundige in het register van vier naar vijf jaar te verlengen en is de toetsingslast merkbaar lager geworden. In de onderzochte periode zijn drie deskundigheidsgebieden toegevoegd aan het register, waaronder twee kleine gebieden. Bovendien zijn normen en procedures op bepaalde deskundigheidsgebieden tussentijds aangescherpt en is het College betrokken bij diverse kwaliteitsverbeteringstrajecten binnen het werkveld.

Uit de evaluatie blijkt dat over de volle breedte van de bevroegde partijen geoordeeld wordt dat het NRGD-stelsel objectief en onafhankelijk functioneert. De bevroegde partijen zijn tevens van oordeel dat de normen die worden gehanteerd bij de toelatingstoets goed afgeleid zijn van de state-of-the-art inzichten in de wetenschap en dat de leden van de verschillende toetsingsadviescommissies over de juiste deskundigheid beschikken.'

NRGD en ICT

In 2020 heeft het NRGD verdere stappen gezet in het digitaliseren van het aanvraagproces voor deskundigen. Er is gewerkt aan een overgang naar een nog verder geïntegreerd zaakgericht systeem om aanvragen mee te verwerken, inclusief een bijpassende vergadertool. Inmiddels loopt er een pilot met het doen van volledig digitale aanvragen.

Om mee te kunnen met alle digitale ontwikkelingen heeft het NRGD voor het zaakgericht werken systeem de overstap gemaakt naar de 'cloud' van de aanbieder van het huidige zaakstelsel. Dit systeem ondersteunt het Bureau NRGD bij het zo efficiënt en snel mogelijk afhandelen van de aanvragen om (her)registratie. Tevens is het NRGD begonnen met het aanpassen van de documenten op onze website om deze toegankelijk te maken voor personen met een beperking.

NRGD en Communicatie

De website van het NRGD is ook in 2020 druk bezocht: op www.NRGD.nl zijn er ruim 19.000 pagina's opgevraagd. Pagina's die net als de afgelopen jaren op de meeste bezoekers konden rekenen zijn: 'Zoeken in het register' en de pagina's van FPPO, het grootste deskundigheidsgebied van het NRGD. Daarnaast is het mooi om te zien dat nieuwe ontwikkelingen binnen het NRGD ook terug te zien zijn in de bezoekcijfers. Zo was er in 2020 veel belangstelling voor de lancering van Ad Hoc deskundigheid en de doorontwikkeling van het deskundigheidsgebied DNA.

Wat betreft de actualiteit was er met name veel interesse in de reactie van het NRGD op de berichtgeving over een tekort aan gedragskundig-rapporteurs. Met behoud van de noodzakelijke minimumeisen probeert het NRGD samen met het veld te komen tot een betrouwbaar register en waar dat kan het de rapporteur makkelijker te maken zich te (her)registreren.

CONTACT

Postadres

Nederlands Register Gerechtig Deskundigen
Postbus 12080
3501 AB Utrecht

Bezoekadres

Catharijnesingel 56
3511 GE Utrecht
Algemeen telefoonnummer: 030-2567040

Website: www.nrgd.nl

E-mail: deskundigenregister@nrgd.nl

[LinkedIn](#)